

34293 - Arafat'a giderken ve Arafat'ta yapılan hatalar

Soru

Hacıların Arafat'ta düştükleri hatalar nelerdir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Şeyh Muhammeb Bin Useymin Rahimehullah şöyle dedi:

Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'den sabit olduğuna göre kendisi Arefe gününde Nemire'de öğlen vaktine kadar kalmıştır (Arafat dağına varmadan bir yer). Daha sonra bineğine binerek Arene (Nemire ile Arafat arasında bir vadi) vadisine gelmiştir, orada öğlen ve ikindi namazlarını ikişer rekat olarak cem-i takdim olarak kılmıştır. Bu namazları tek ezan iki kametle kılmıştır. Daha sonra duracak yere gelerek ve şöyle dedi: ben burada duruyorum ancak Arafat'ın her yeri durulacak yerlerdir. Ellerini kaldırmış, kıbleye yönelmiş şekilde Allah'ı zikrediyor ve dua ederek güneşin batışına kadar öylece durmuştur. Daha sonra Muzdelife'ye gitmiştir.

Hacıların Arafat'ta düştükleri hatalardan bazıları:

Birincisi: Hacıların telbiye sesleri işitilmemesi, Mina'dan Arafat'ta yürüdüklerinde telbiyeyi sesli getirmemektedirler. Oysa Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'den rivayet edildiğine göre bayram günü akabe cemresini taşıyınca kadar telbiye getirmiştir.

İkincisi: Büyük ve tehlikeli hatalardan biride; bazı hacılar Arafat dışına çıkmalarıdır. Güneş batıncaya kadar evlerinde kalıyor ve sonra Muzdelife'ye giderler. Bu şekilde yapanların hacı olarak kabul edilmez. Çünkü Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: "Hacc Arafat'tır". Tirmizi 889 elbani irvaul gelil 1064 nolu hadiste sahih demiştir.

Her kim Arafat'tan olan bir yerde ve zamanda durmazsa onun haccı geçerli değildir. Bu da tehlikeli bir durumdur.

Şüphesiz Arafat sınırlarını belirten bir takım işaretler koyulmuştur. Her hacı mutlaka bu işaretlere riayet edip Arafat sınırında durup durmadığına dikkat etmesi gerekir.

Üçüncüsü:

Bazı insanlar günün sonunda dua ile meşgul olduklarında Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in durduğu dağın yönüne yöneliyorlar oysa kible onların arkalarında, sollarında veya sağlarında kalır. Buda bir cehalettir ve yanlıştır. Çünkü Arefe günü yapılan duada meşru olan şey kibleye yönelmektir. İster dağ önünde olsun ister arkasında, ister sağında olsun ister solunda. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bu dağa yönelmesi onun durduğu yer bu dağın arkasında olduğu içindir. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bu konumuyla kibleye yönelmişti. Zira dağ onun ve kiblenin arasındaysa zorunlu olarak bu dağa yönelmesi gerekir.

Dördüncüsü:

Bazı kişiler mutlaka Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in durduğu yere gitmesi gerektiğine inanır. Böylelikle oraya ulaşmak için çok büyük zorluklara ve meşakkatlere maruz kalırlar. Bazıları yeri bilmedikleri için yolsa acıkır ve susarlar belki de yolu kaybederler. Bu hatadan dolayı büyük zarar görürler. Oysa Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: ben burada durdum Arafat dağı tümü duraktır.

Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bu sözüyle, insanların zorluklara teşebbüs etmemelerini telkin ederek Arafat'ın her hangi bir yerinde durmaları geçerli olduğuna işaret etmiştir.

Beşincisi:

Bazıları, Arafat'ta bulunan ağaçların Mina ve Muzdelife'de bulunan ağaçlar hükmünde olduğuna inanırlar. Yani onlardan bir yaprak veya dal koparmak caiz olmadığını sanıyor ve bunun ihramda yasak olan avcılık hükmüne girdiğini zannederler. Bu düşünce yanlış bir düşüncedir. Şüphesiz ağaç kesmek ihramla alakası yoktur. Ancak bu konuda önemli olan yerdir. Yani harem sınırında olan

ağaçların yapraklarını veya dallarını kesmek yasaktır. Ancak haremın sınırı dışında ki yerlerde onu koparmanın bir sakıncası yoktur insan ihramlı olsa bile hüküm aynıdır. Bunun üzerine Arafat'ta ağaç kesmenin bir sakıncası yoktur. (insanlar tarafından ekilen ağaçlar ise, harem için olan yasak bu tür ağaçları kapsamaz. Ancak onları kesmek diğer insanların hakkına tecavüz etme açısından haram olur. Ayrıca diğer hacçılarının hakkına girmiş olur. Çünkü o ağaçlar insanların gölgelenmesi için ve havanın yumuşaması için dikilmiştir)

Bunun üzerine Arafat'ta dikilen ağaçları kesmek harem ile ilgili bir hüküm amacıyla haram değil ancak diğer Müslümanların hakkına girmemek için caiz değildir.

Altıncısı:

Bazı hacılar, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem durduğu dağın özel bir kutsallığı olduğuna inanırlar, bu nedenle onun yanına giderler onun üzerine çıkarlar, taşı ve toprağıyla teberrük ederler, ağaçların üzerine çaput bağlarlar. Şüphesiz bu bidattır. Bunları yapmak meşru değildir. Bunların hiç biri Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'den rivayet edilmemiştir. Hatta bunda putperestlik kokusu bulunmaktadır. Zira Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bir gün Müşriklerin "Zatı Envat" dedikleri ve kutsal saydıkları ve Silahlarını o ağaca astıkları bir ağacın yanından geçti.

Bunun üzerine beraberindeki kişiler:

"Ey Allah'ın Rasulü! Bize de onların Zatı Envat'ı gibi bir ağaç tayin et." Dediler bunun üzerine Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem:

"Allahu Ekber! Yine aynı yol. Yemin ederim ki, İsrailoğullarının Musa'ya "Ey Musa! Bunların ilahları gibi bize de bir ilah yap" dedikleri gibi diyorsunuz. Şüphe yok ki siz, sizden önceki kavimlerin yolundan yürüyeceksiniz" cevabını verdi. Tirmizi 2180

Bu dağ için hiçbir kutsallık yok o da Arafatta bulunan diğer tepeler ve ovalar gibidir. Ancak Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem orada durdu. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in durduğu yerde durmak mümkünse bu meşrudur. Ancak mümkün değilse vacip değildir. İnsanın o yere gitmesi için zorluklara katlanması gerekli değildir.

Yedincisi:

Bazıları, mutlaka öğlen ve ikindi namazını imamla mescitte kılması gerektiğine inanır. Bu nedenle imamla namaz kılmak için uzak yerlerden gelirler ve zorluklara katlanırlar. Böylece hem kendilerine hem de başkalarına eziyet ederler. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu: “yeryüzü benim için mescit ve temizleyici olarak kılındı”

Bunun üzerine haccı, namazını eziyetsiz ve meşekkatsiz kendi çadırında kılsa onu için daha hayırlı olur.

Sekizincisi:

Bazıları güneş batmadan Arafat’tan çıkarlar ve Muzdelife’ye giderler. Bu da büyük bir hatadır. Hatta güneş batmadan Arafat’tan çıkan müşriklere benzeme vardır. Bu uygulamada Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem’e muhalefet vardır. Zira Cabir Radiyallahu anhu hadisinde güneş battıktan sonra Arafat’tan inmiştir.

Bunun üzerine haccı, güneş batıncaya kadar Arafat sınırları içerisinde bulunması gerekir. Çünkü Arafat’ta durmak güneşin batışıyla zamanlanmış, nasıl ki güneş batmadan önce orucu bozmak caiz değilse aynı şekilde güneş batımından önce Arafat’tan çıkmak caiz değildir.

Dokuzuncusu:

Yararsız bir şekilde zaman geçirmek, bir takım insanlar günün başından sonuna kadar boş muhabbetlerle geçirmektedirler. Belki de bazı konuşmalarında gıybet vardır bu durumda iki tür yasağa girmiş olurlar:

İnsanların etini yemek ve gıybet yapmak, bu husus ihramı zedeler. Çünkü yüce Allah şöyle buyurdu: “Hac (ayları), bilinen aylardır. Kim o aylarda hacca başlarsa, artık ona hacda cinsel ilişki, günaha sapmak, kavga etmek yoktur. Siz ne hayır yaparsanız, Allah onu bilir. (Ahiret için) azık toplayın. Kuşkusuz, azığın en hayırlısı takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma)dır. Ey akıl sahipleri, bana karşı gelmekten sakının.” Bakara 197

Zamanı boşa harcamak.

Şayet konuşma sıradan bir konuşma olup haram bir şey içermiyorsa zaman kaybetmek demektir. Şüphesiz insanlar öğleden önce bir kısım vakitlerini normal konuşmalarla geçirmelerinde sakınca yoktur. Ancak öğleden sonra evla olan Kur'an okumak, zikir yapmak ve dua etmekle geçirilmesi gerekir. Veya kardeşleriyle faydalı konuşmalar yapar şer'i ilimler den bahseder veya nasihatler verir. Allah 'ın rahmetine mazhar olma ümidiyle onları sevindirecek bir takım konular anlatabilir. Her şeye rağmen günün son saatlerine dua ile meşgul olmak, Allah'a yönelmek, yalvarmak gerekir. Kur'an-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde geçen duaları çokça okur. Çünkü bunlar duaların en hayırlısıdır. Ayrıca bu saatlerde dua kabul edilmesi ümit edilir.